

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 15C/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218201782
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Melišek
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4218201782.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno v spore žalobcu: Union zdravotná poisťovňa, a.s., IČO: 36 284 831, Karadžičova 10, Bratislava proti žalovanému: M. A., nar.X.XX.XXXX, bytom G. H. XXXX, zomr. XX.XX.XXXX o zaplatenie 728,37 € príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e platobný rozkaz Okresného súdu Komárno 15C/17/2018-10 zo dňa 13.4.2018

Súd konanie z a s t a v u j e.

Súd nárok na náhradu trov konania žalobcovi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.3.2018 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 728,37 eur s príslušenstvom. Okresný súd vyhovel žalobe vydaním platobného rozkazu 15C/17/2018-10 zo dňa 13.4.2018.

2. Šetrením súdu bolo zistené, že žalovaný zomrel dňa 13.12.2017 t.j. pred začatím konania.

3. Podľa § 161 ods. 1,2,3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej i CSP) ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

Podľa § 7 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka smrťou zaniká spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti.

Podľa § 266 ods. 3 CSP ak nemožno doručiť čo i len jednému subjektu na strane žalovaného, súd platobný rozkaz zruší v plnom rozsahu; to neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

4. Na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže súd konať vo veci a rozhodnúť, prihliada súd kedykoľvek za konania. Tieto podmienky, pre ktoré je zavedená legislatívna skratka „procesné podmienky“, nie sú výslovne zákonom definované, dajú sa však vyvodiť z ustanovení Civilného

sporového poriadku. Sú nimi právomoc súdu (§ 3 a nasl. CSP), príslušnosť súdu (§ 12 a nasl. CSP), neexistencia prekážky začatého konania (litispencie) podľa § 159 CSP, neexistencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae) podľa § 230 CSP, procesná subjektivita (§ 61 a nasl. CSP), spôsobilosť strany samostatne konať pred súdom (procesná spôsobilosť) podľa § 67 a nasl. CSP, zrozumiteľnosť a úplnosť žaloby (§ 127, § 132 CSP...), povinné zastúpenie (§ 90 CSP) a iné.

Súd môže za konania zistiť, že v konaní sa vyskytol nedostatok niektorej z podmienok, za ktorých môže konať vo veci. Tento nedostatok môže byť odstrániteľný alebo neodstrániteľný. Ak ide o odstrániteľný nedostatok podmienky konania, súd urobí pre odstránenie tohto nedostatku vhodné opatrenia. Pre názornosť uvádzame niekoľko príkladov:

- Ak bola podaná žaloba, ktorá nemá všetky zákonom vyžadované náležitosti, alebo je nezrozumiteľná, súd žalobcu uznesením vyzve na opravu alebo doplnenie žaloby (pozri § 129 CSP). Opravením alebo doplnením žaloby podľa pokynu súdu je nedostatok procesnej podmienky spočívajúci v neúplnosti alebo nezrozumiteľnosti žaloby odstránený.

- Žaloba bola podaná na vecne nepríslušný súd, tento bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu (pozri § 43 CSP), čím je nedostatok tejto procesnej podmienky odstránený.

V konaní sa však môžu vyskytnúť aj také nedostatky podmienok konania, ktoré sú neodstrániteľné. Sú nimi napríklad nedostatok právomoci súdu na konanie vo veci (pozri § 9 a nasl. CSP), nedostatok procesnej subjektivity (napr. strana, ktorá je fyzickou osobou, zomrela pred podaním žaloby, alebo pred podaním žaloby zanikol žalovaný, ktorý je právnickou osobou) podľa § 62 CSP, prekážka začatého konania (§ 159 CSP), prekážka právoplatne rozhodnutej veci (pozri § 230 CSP) alebo nedostatok funkčnej príslušnosti. Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Rovnako súd postupuje aj v prípade, ak sa nepodarí odstrániteľný nedostatok podmienky konania odstrániť, ale len v situácii, ak iné zákonné ustanovenie neupravuje iný následok (pozri napr. § 129 ods. 3 CSP).

Procesná subjektivita sa odvíja od spôsobilosti mať práva a povinnosti. Inak ju má len ten, komu ju zákon výslovne priznáva. Pri fyzických osobách spôsobilosť mať práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou (§ 7 OZ). Spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami sú združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy, iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon. Právnické osoby vznikajú dňom, ku ktorému sú zapísané do obchodného alebo do iného zákonom určeného registra, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje ich vznik inak. Právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony neustanovujú inak. Z uvedeného vyplýva, že právnické osoby zapisované do obchodného registra sa stávajú subjektmi práva, nadobúdajú právnu subjektivitu, a teda aj procesnú subjektivitu, dňom svojho vzniku, ktorým je deň zápisu do uvedeného registra, a túto subjektivitu strácajú dňom výmazu z obchodného registra.

Ak v žalobe označený účastník nemá právnu subjektivitu, teda nie je spôsobilý byť účastníkom súdneho konania (nemá procesnú subjektivitu), napríklad fyzická osoba zomrela pred začatím konania, súd nemôže pripustiť, aby na jeho miesto vstúpil do už začatého konania subjekt s právnou subjektivitou. Nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania, pre ktorý treba konanie zastaviť. Poučovací povinnosť súdu je zameraná na pomoc účastníkom sporu predovšetkým ohľadom procesných aspektov ich úkonov, ale súd nemá povinnosť, no ani oprávnenie poučovať účastníka o jeho hmotnoprávných oprávneniach a účinkoch jeho úkonov, ktoré na súde uplatňuje, teda ani o tom, či a ktorý účastník má byť aktívne alebo pasívne legitimovaný, lebo by to bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania.

Ustanovenie § 62 CSP ukladá súdu povinnosť skúmať procesnú subjektivitu kedykoľvek počas konania. Keďže jej nedostatok v čase začatia konania, (t. j. v deň doručenia žaloby alebo doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu) je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, súd postupuje podľa § 62 CSP a konanie zastaví. Ak by k strate procesnej subjektivity došlo počas konania, t. j. po začatí konania, v prípade smrti strany ako fyzickej osoby súd postupuje podľa § 63 CSP a v prípade zániku strany ako právnickej osoby súd postupuje podľa § 64 CSP. Aj v týchto prípadoch môže dôjsť k zastaveniu konania (podľa § 63 ods. 1 CSP alebo § 64 druhej vety CSP), a to najmä v prípade, ak strana nemá dedičov alebo právneho nástupcu.

5. V danom prípade súd zrušil vyššie uvedený platobný rozkaz, nakoľko sa ho nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk.

6. V danom prípade bolo zistené, že žalovaný zomrel dňa 13.12.2017, pred začatím konania. Súd nemal teda inú možnosť ako konanie zastaviť, nakoľko nedostatok právnej subjektivity, teda aj procesnej subjektivity žalovaného už v čase začatia konania je neodstrániteľným nedostatkom konania, resp. tento nedostatok nemožno nijak spätne konvalidovať, súd musel konanie zastaviť, nakoľko neboli splnené základné procesné podmienky. Sú teda naplnené všetky predpoklady ustanovené v § 62 CSP a to, že strana sporu nemá resp. nemala už v čase začatia sporu procesnú subjektivitu a je teda nutné konanie zastaviť. Súd konanie proti žalovanému zastavil na základe vyššie uvedených skutočností a ustanovení a v súlade s ustanovením § 62 k § 161 ods. 3 CSP, nakoľko nedostatok spôsobilosti žalovaného byť stranou konania je nedostatkom procesnej podmienky konania, pre ktorý nemožno pokračovať, ak sa neodstráni. Nakoľko sa súdu tento nedostatok nepodarilo odstrániť, a tento nedostatok je neodstrániteľný, súd konanie zastavil.

7. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 CSP a to tak, že nárok žalobcovi nepriznal, nakoľko v konaní neexistuje strana, ktorá by tieto trovy konania uhradila.

Poučenie:

Proti uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, písomne, v 3 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.